

Oświadczenie o stanie kontroli zarządczej
Dyrektora Centrum Egzaminów Medycznych w Łodzi¹⁾
za rok 2020
(rok, za który składane jest oświadczenie)

Dział I²⁾

Jako osoba odpowiedzialna za zapewnienie funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej, tj. działań podejmowanych dla zapewnienia realizacji celów i zadań w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy, a w szczególności dla zapewnienia:

- zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi,
- skuteczności i efektywności działania,
- wiarygodności sprawozdań,
- ochrony zasobów,
- przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania,
- efektywności i skuteczności przepływu informacji,
- zarządzania ryzykiem,

oświadczam, że w ~~kierowanym/kierowanych przeze mnie dziale/działach administracji rządowej³⁾/w kierowanej przeze mnie jednostce sektora finansów publicznych*~~

Centrum Egzaminów Medycznych w Łodzi

(nazwa/nazwy działu/działów administracji rządowej/nazwa jednostki sektora finansów publicznych⁴⁾)

Część A⁴⁾

w wystarczającym stopniu funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza.

Część B⁵⁾

w ograniczonym stopniu funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza.

Zastrzeżenia dotyczące funkcjonowania kontroli zarządczej wraz z planowanymi działaniami, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej, zostały opisane w dziale II oświadczenia.

Część C⁶⁾

nie funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza.

Zastrzeżenia dotyczące funkcjonowania kontroli zarządczej wraz z planowanymi działaniami, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej, zostały opisane w dziale II oświadczenia.

Część D

Niniejsze oświadczenie opiera się na mojej ocenie i informacjach dostępnych w czasie sporządzania niniejszego oświadczenia pochodzących z:⁷⁾

- monitoringu realizacji celów i zadań,
- samooceny kontroli zarządczej przeprowadzonej z uwzględnieniem standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych⁸⁾,
- procesu zarządzania ryzykiem,
- audytu wewnętrznego,
- kontroli wewnętrznych,
- kontroli zewnętrznych,
- innych źródeł informacji:

Jednocześnie oświadczam, że nie są mi znane inne fakty lub okoliczności, które mogłyby wpłynąć na treść niniejszego oświadczenia.

Łódź, 25.01.2021 r.
(miejsceowość, data)

.....
(podpis ministra/kierownika jednostki)

* Niepotrzebne skreślić.

Dział II⁹⁾

1. Zastrzeżenia dotyczące funkcjonowania kontroli zarządczej w roku ubiegłym.

W okresie sprawozdawczym zostało wykonane zadanie audytowe nt. „Ocena funkcjonowania systemu kontroli zarządczej w jednostce w procesie dostosowania jednostki do e-zamówień – zgodnie z nowelizacją PZP obowiązującą od stycznia 2021 r.”. W ocenie audytora wewnętrznego kontrola zarządcza w badanym obszarze jest adekwatna i skuteczna. Jednakże ze względu na zmiany w przepisach powszechnie obowiązujących tj. wejściu w życie ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. poz. 2019) wystąpiła konieczność dostosowania aktów wewnątrzorganizacyjnych, obowiązujących w tym zakresie w CEM. Niezbędne jest więc wprowadzenie odpowiednich modyfikacji w regulaminie udzielenia zamówień publicznych i załącznikach do niego.

Przedmiotem kolejnego zadania audytowego było „Przedstawienie niezależnej opinii nt. stosowanych zasad postępowania z zadaniami i innymi materiałami egzaminacyjnymi wykorzystywanymi na potrzeby przeprowadzania egzaminów medycznych przez CEM”. Zdaniem audytora, mimo że kontrola zarządcza w badanym obszarze jest prawidłowa, to wymaga korekty formalnej aktów, regulujących tę materię poprzez wydanie nowego jednolitego zarządzenia (dotychczasowe było bowiem kilkukrotnie nowelizowane). Przyczyni się to do większej efektywności i skuteczności kontroli.

Ponadto został przeprowadzony audyt wewnętrzny w zakresie „Oceny obowiązującej w jednostce polityki rachunkowości – spójności jej zapisów i funkcjonalności stosowania”. Audytor ocenił pozytywnie kontrolę zarządczą w badanym obszarze. Zalecił jednak przeprowadzenie co najmniej raz w roku szkolenia warsztatowego nt. zasad stosowania polityki rachunkowości CEM, w którym powinni wziąć udział pracownicy merytoryczni Sekcji Księgowości i Kadr oraz zatrudnieni na samodzielnych stanowiskach, uczestniczący w procesie rozliczeń finansowo-budżetowych CEM. Celem tych działań będzie wzmocnienie poprawności funkcjonowania polityki rachunkowości w praktyce realizowania bieżących zadań przez właściwych rzeczowo pracowników CEM. Szkolenie takie jest tym bardziej uzasadnione, że w okresie sprawozdawczym doszło do znacznej wymiany składu osobowego Sekcji Księgowości i Kadr, co w ocenie audytora wewnętrznego stanowi istotny element ryzyka w zarządzeniu w tej sferze.

Należy opisać przyczyny złożenia zastrzeżeń w zakresie funkcjonowania kontroli zarządczej, np. istotną słabość kontroli zarządczej, istotną nieprawidłowość w funkcjonowaniu jednostki sektora finansów publicznych albo działu administracji rządowej, istotny cel lub zadanie, które nie zostały zrealizowane, niewystarczający monitoring kontroli zarządczej, wraz z podaniem, jeżeli to możliwe, elementu, którego zastrzeżenia dotyczą, w szczególności: zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, skuteczności i efektywności działania, wiarygodności sprawozdań, ochrony zasobów, przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania, efektywności i skuteczności przepływu informacji lub zarządzania ryzykiem.

2. Planowane działania, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej.

W związku z wejściem w życie kilku nowelizacji ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentystry (Dz. U. z 2020 r. poz. 514, z późn. zm.), wskutek których zostały określone nowe zasady organizacji i przeprowadzania Państwowego Egzaminu Specjalizacyjnego i Lekarskiego Egzaminu Końcowego oraz Lekarsko-Dentystycznego Egzaminu Końcowego, a także zostały wprowadzone nowe typy egzaminów: Lekarski Egzamin Weryfikacyjny i Lekarsko-Dentystyczny Egzamin Weryfikacyjny oraz planowanym na dzień 16 kwietnia 2021 r. wejściem w życie ustawy z dnia 10 grudnia 2020 r. o zawodzie farmaceuty (Dz. U. z 2021 r. poz. 97), która reguluje zasady organizacji i przeprowadzania Państwowego Egzaminu Specjalizacyjnego Farmaceutów (opisane dotąd w ustawie Prawo farmaceutyczne), a także wprowadza nowy typ egzaminu: Farmaceutyczny Egzamin Weryfikacyjny, konieczne będzie wydanie nowych aktów wewnątrzorganizacyjnych, obowiązujących w CEM. W szczególności niezbędne będzie opracowanie regulaminów porządkowych Lekarskiego Egzaminu Weryfikacyjnego, Lekarsko-Dentystycznego Egzaminu Weryfikacyjnego oraz Farmaceutycznego Egzaminu Weryfikacyjnego. Organizacja i

przeprowadzanie tych egzaminów będą musiały zostać także uwzględnione w innych przepisach, dotyczących komisji egzaminacyjnych, zasad postępowania z pytaniami egzaminacyjnymi, zasad archiwizacji wytwarzanych przez CEM dokumentów oraz zasad gospodarki finansowo-budżetowej.

W następstwie wdrożenia ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. o dokumentach publicznych (Dz. U. poz. 53) oraz wydanego z jej upoważnienia rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 lipca 2019 r. w sprawie wykazu dokumentów publicznych (Dz. U. poz. 1289), w którym wskazano kilka rodzajów dokumentów, wystawianych przez CEM (m.in. dyplomy potwierdzające tytuł specjalisty), CEM będzie współpracowało z Ministerstwem Zdrowia, jako ich emitentem, w opracowaniu wzorów takich dokumentów, spełniających wymagania określone w tych przepisach.

W związku z nowymi zadaniami, w szczególności dotyczącymi utworzenia bazy pytań egzaminacyjnych, która ma być publicznie dostępna oraz mając na uwadze, że posiadane przez CEM systemy informatyczne wymagają unowocześnienia, w 2021 r. zostaną przeprowadzone analizy dotyczące niezbędnego oprogramowania, z jednej strony gwarantującego odpowiednie funkcjonalności, a z drugiej bezpieczeństwo danych, gromadzonych w bazach CEM. Prace w tym względzie mogą też implikować konieczność rewizji aktów wewnątrzorganizacyjnych (np. określających wzoru umów zawieranych z autorami pytań, ich recenzentami itd.) oraz przeprowadzenia postępowań w zakresie zamówień publicznych.

Poza tym na bieżąco będą wykonywane zalecenia przekazane przez audytora wewnętrznego. Ponadto w CEM będą podejmowane działania w reakcji na ujawnione zagrożenia oraz adekwatne do zmian w przepisach powszechnych, definiujących podstawy funkcjonowania CEM.

Należy opisać kluczowe działania, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej w odniesieniu do złożonych zastrzeżeń, wraz z podaniem terminu ich realizacji.

Dział III¹⁰⁾

Działania, które zostały podjęte w ubiegłym roku w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej.

1. Działania, które zostały zaplanowane na rok, którego dotyczy oświadczenie:

W oświadczeniu o stanie kontroli zarządczej za 2019 r. wskazano, że zamierza się dokonać rewizji przepisów wewnętrznych, zawierających wzory umów stosowanych w CEM. Przedmiotem oceny i ewentualnej zmiany miały być w szczególności elementy dotyczące ochrony danych osobowych. M.in. planowano wprowadzenie uaktualnionych oświadczeń stron umowy, zgodne z wymogami wynikającymi z Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych). Działania te miały służyć też wykonaniu zaleceń audytora wewnętrznego. Zadanie to zostało zrealizowane poprzez wydanie zarządzenia nr 16/2019 Dyrektora CEM z dnia 31 grudnia 2019 r. zmieniającego zarządzenie Nr 9/2018 Dyrektora CEM z dnia 9 maja 2018 r. w sprawie postępowania z zadaniami i innymi materiałami egzaminacyjnymi, wykorzystywanymi na potrzeby przeprowadzenia egzaminów medycznych. W wyniku tej noweli zostało wprowadzonych 11 nowych załączników określających umowy zawierane z osobami zaangażowanymi w proces pozyskiwania i oceny pytań egzaminacyjnych. Umowy te zostały zaopatrzone w nowe klauzule RODO. Rozwiązania te powielono też w zarządzeniu nr 16/2019 Dyrektora CEM z dnia 31 grudnia 2019 r. zmieniającym zarządzenie Nr 12/2017 Dyrektora CEM z dnia 20 czerwca 2017 r. w sprawie komisji egzaminacyjnych. Nowe klauzule wprowadzono do wzorów umów zawieranych z członkami Zespołów Egzaminacyjnych oraz Komisji ds. zastrzeżeń zgłaszanych podczas Lekarskiego Egzaminu Końcowego i Lekarsko-Dentystycznego Egzaminu Końcowego. Oba te akty weszły w życie z dniem 1 lutego 2020 r.

Na rok 2020 r. planowano również dostosowanie przepisów wewnątrzorganizacyjnych, w szczególności regulaminów przeprowadzania egzaminów, zarządzeń poświęconych zasadom pozyskiwania zadań egzaminacyjnych i funkcjonowania komisji egzaminacyjnych oraz wydatkowania środków na te cele. Działania te miały być powiązane z wejściem w życie nowelizacji odpowiednich ustaw. Ze względu jednak na przedłużający się proces legislacyjny, prace te będą prowadzone także w 2021 r.

Należy opisać najistotniejsze działania, jakie zostały podjęte w roku, którego dotyczy niniejsze

oświadczenie w odniesieniu do planowanych działań wskazanych w dziale II oświadczenia za rok poprzedzający rok, którego dotyczy niniejsze oświadczenie. W oświadczeniu za rok 2010 nie wypełnia się tego punktu.

2. Pozostałe działania:

W wykonaniu zaleceń pokontrolnych, wydanych w związku z kontrolą przeprowadzoną przez audytora wewnętrznego (opisanych w Dziale II pkt 1.) dokonano w CEM zmian w przepisach wewnątrzorganizacyjnych, dotyczących zamówień publicznych. W dniu 4 stycznia 2021 r. zostało wydane zarządzenie nr 2/2021 Dyrektora CEM w sprawie wprowadzenia regulaminu udzielania zamówień publicznych w Centrum Egzaminów Medycznych w Łodzi. Jego postanowienia zostały uadekwatnione do ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych.

W związku ze zmianami przepisów dotyczących ubezpieczeń społecznych oraz interpretacją sądową w zakresie charakteru umów cywilnoprawnych, propagowaną również przez ZUS, dokonano istotnej rewizji wzorów umów, zawieranych przez CEM. W świetle wspomnianej linii orzeczniczej i wytycznych ZUS przeanalizowano charakter tych umów i zdecydowano się zastąpić dotychczasowe umowy o dzieło umowami zlecenia. Rozwiązanie to zostało wprowadzone w odniesieniu do umów zawieranych z przewodniczącymi i członkami Zespołów Egzaminacyjnych oraz Komisji ds. zastrzeżeń składanych podczas Lekarskiego Egzaminu Końcowego i Lekarsko-Dentystycznego Egzaminu Końcowego. Posunięcie to wymagało zmiany wzorów umów i dokumentów księgowych, które zostały określone w zarządzeniu w sprawie komisji egzaminacyjnych. Dokonano więc odpowiedniej nowelizacji tych przepisów.

W wyniku nowelizacji ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentysty Dyrektor CEM został zobowiązany do prowadzenia bazy pytań, służących następnie do konstruowania testu na potrzeby Lekarskiego Egzaminu Końcowego i lekarsko-Dentystycznego Egzaminu Końcowego. W związku z tym konieczne było wprowadzenie nowych rozwiązań prawnych i organizacyjnych, dotyczących pozyskiwania pytań do bazy oraz ich recenzowania i wybierania na potrzeby danego egzaminu. W tym celu zostało wydane nowe zarządzenie Dyrektora CEM z dnia 4 stycznia 2021 r. w sprawie postępowania z zadaniami i innymi materiałami egzaminacyjnymi, wykorzystywanymi na potrzeby przeprowadzenia egzaminów medycznych. Określono w nim procedury związane z realizacją tych zadań oraz wzory dokumentacji sporządzanej z ich wykonania.

Dodatkowe zadania realizowano też w związku z pandemią wirusa SARS-CoV-2. Niektóre z nich były pochodną zmian w przepisach powszechnie obowiązujących, które dotyczyły wprowadzenia tzw. egzaminu zdalnego. W celu uszczegółowienia reguł jego przeprowadzania i dokumentowania zostały zmienione zarządzenia Dyrektora CEM, określające regulaminy przeprowadzania poszczególnych rodzajów egzaminów specjalizacyjnych (tj. zarządzenia nr 11-13 z dnia 27 października 2020 r.). Ponadto wprowadzono regulacje poświęcone wdrożeniu i przestrzeganiu wymogów sanitarnych. Kwestie te zostały unormowane w zarządzeniu Nr 10/2020 Dyrektora CEM z dnia 19 października 2020 r. w sprawie stosowania ograniczeń, nakazów i zakazów z uwagi na ogłoszony stan epidemii w związku z zakażeniem wirusem SARS-CoV-2. Poza tym podjęto w CEM odpowiednie działania organizacyjno-techniczne, mające zminimalizować ryzyko zakażenia tym wirusem. M.in. wdrożono procedury związane z pracą zdalną (opisano możliwość korzystania ze sprzętu elektronicznego pracodawcy udostępnianego pracownikom, ochrony danych osobowych i innych danych poufnych). CEM opracowało też wytyczne sanitarne, stosowane podczas przeprowadzania egzaminów, organizowanych przez CEM.

W celu podwyższenia świadomości prawnej i silniejszego zabezpieczenia przed działaniami korupcyjnymi pracownicy CEM wzięli udział w szkoleniu organizowanym przez Centralne Biuro Antykorupcyjne.

W związku ze zmianą na stanowisku Dyrektora CEM, na podstawie zarządzenia Nr 7/2020 Dyrektora CEM z dnia 1 lipca 2020 r. w sprawie przeprowadzenia pełnej inwentaryzacji zdawczo-odbiorczej, została przeprowadzona taka inwentaryzacja. Ponadto w okresie sprawozdawczym odbyła się ocena przydatności rzeczowego majątku ruchomego do dalszego użytkowania. W jej wyniku wyodrębniono elementy majątku ruchomego, które nie nadawały się do dalszego użytku, w szczególności sprzęt komputerowy.

W dniu 21 grudnia 2020 r. Główna Księgowa oraz Audytor Wewnętrzny CEM wzięli udział w spotkaniu, zorganizowanym przez Ministra Zdrowia z przedstawicielami Komitetu Audytu przy Ministrze Zdrowia oraz audytorami wewnętrznymi jednostek sektora finansów publicznych działu administracji rządowej – zdrowie, zobowiązanych do prowadzenia audytu wewnętrznego. Pozyskana

w tej drodze wiedza przyczyni się do optymalizacji postępowania w zakresie prowadzenia audytu wewnętrznego, będzie to zaś zbieżne z celami kontroli zarządczej.

Wszystkie wskazane działania prawotwórcze oraz faktyczne przyczyniły się do zwiększenia efektywności postępowań przeprowadzanych w CEM, ich ujednoczenia oraz transparentności. Były zatem ukierunkowane na realizację celów kontroli zarządczej.

Należy opisać najistotniejsze działania, niezaplanowane w oświadczeniu za rok poprzedzający rok, którego dotyczy niniejsze oświadczenie, jeżeli takie działania zostały podjęte.

Objaśnienia:

- 1) Należy podać nazwę ministra, ustaloną przez Prezesa Rady Ministrów na podstawie art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Radzie Ministrów (Dz. U. z 2003 r. Nr 24, poz. 199 i Nr 80, poz. 717, z 2004 r. Nr 238, poz. 2390 i Nr 273, poz. 2703, z 2005 r. Nr 169, poz. 1414 i Nr 249, poz. 2104, z 2006 r. Nr 45, poz. 319, Nr 170, poz. 1217 i Nr 220, poz. 1600, z 2008 r. Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 42, poz. 337, Nr 98, poz. 817, Nr 157, poz. 1241 i Nr 161, poz. 1277 oraz z 2010 r. Nr 57, poz. 354), a w przypadku gdy oświadczenie sporządzane jest przez kierownika jednostki, nazwę pełnionej przez niego funkcji.
- 2) W dziale I, w zależności od wyników oceny stanu kontroli zarządczej, wypełnia się tylko jedną część z części A albo B, albo C przez zaznaczenie znakiem "X" odpowiedniego wiersza. Pozostałe dwie części wykreśla się. Część D wypełnia się niezależnie od wyników oceny stanu kontroli zarządczej.
- 3) Minister kierujący więcej niż jednym działem administracji rządowej składa jedno oświadczenie o stanie kontroli zarządczej w zakresie wszystkich kierowanych przez niego działów, obejmujące również urząd obsługujący ministra. Oświadczenie nie obejmuje jednostek, które nie są jednostkami sektora finansów publicznych w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 oraz z 2010 r. Nr 28, poz. 146, Nr 96, poz. 620, Nr 123, poz. 835, Nr 152, poz. 1020 i Nr 238, poz. 1578).
- 4) Część A wypełnia się w przypadku, gdy kontrola zarządcza w wystarczającym stopniu zapewniła łącznie wszystkie następujące elementy: zgodność działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, skuteczność i efektywność działania, wiarygodność sprawozdań, ochronę zasobów, przestrzeganie i promowanie zasad etycznego postępowania, efektywność i skuteczność przepływu informacji oraz zarządzanie ryzykiem.
- 5) Część B wypełnia się w przypadku, gdy kontrola zarządcza nie zapewniła w wystarczającym stopniu jednego lub więcej z wymienionych elementów: zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, skuteczności i efektywności działania, wiarygodności sprawozdań, ochrony zasobów, przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania, efektywności i skuteczności przepływu informacji lub zarządzania ryzykiem, z zastrzeżeniem przypisu 6.
- 6) Część C wypełnia się w przypadku, gdy kontrola zarządcza nie zapewniła w wystarczającym stopniu żadnego z wymienionych elementów: zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, skuteczności i efektywności działania, wiarygodności sprawozdań, ochrony zasobów, przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania, efektywności i skuteczności przepływu informacji oraz zarządzania ryzykiem.
- 7) Znakiem "X" zaznaczyć odpowiednie wiersze. W przypadku zaznaczenia punktu "innych źródeł informacji" należy je wymienić.
- 8) Standardy kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych ogłoszone przez Ministra Finansów na podstawie art. 69 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.
- 9) Dział II sporządzany jest w przypadku, gdy w dziale I niniejszego oświadczenia zaznaczono część B albo C.
- 10) Dział III sporządza się w przypadku, gdy w dziale I oświadczenia za rok poprzedzający rok, którego dotyczy niniejsze oświadczenie, była zaznaczona część B albo C lub gdy w roku, którego dotyczy niniejsze oświadczenie, były podejmowane inne niezaplanowane działania mające na celu poprawę funkcjonowania kontroli zarządczej.